

Teljes postai
díjtól mentes
No. 224714 929.

50 bani Postai
50 bani Postai

UJ KELET

NEOLIBERÁLIS HAVILAP

Bermentett
leveleket nem
fogadjuk el.
— Kéziratok
megőrzését és visszakiadását nem
vállaljuk. Főszerkesztő: dr. Marton
Ernő. Felelős szerkesztő: Jambor
Ferenc. Budaörsi szerkesztő: Hód-
szegi Ernő, Strada Cobăcescu 63.
Szerda, 1937. november 17.
5698. EV. XX. EVF.
Kiszlev 13. 261. SZAM.

Váratlan komplikációk késleltetik a kormányválság megoldását

Meghiusult Tatarescu szélesebb kormányalakítási kísérlete. Sem a Gheorghe Bratianuval, sem a Vaidával folytatott tárgyalások nem vezettek eredményre. Dinu Bratianu erőlesen állást foglalt egy újabb Tatarescu-kormány ellen

Mironescu—Vaida, vagy ismét Mihalache-kormány kerül előtérbe?

Bucuresti, november 16. (Az Uj Kelet tud.) Azok a prognózisok, amelyek a válság gyors kibontakozását és megoldását ígérték, alaptalanok bizonyultak. Ma már a belpolitikai válság ötödik napjára virradt az ország anélkül, hogy sikerült volna megtalálni a kormányutódlás végleges platformját. Kedden délelőtt még úgy látszott, hogy a kormányválság végül is tisztázza a liberális kabinet alakulásával befolyásolt nyert. Az optimista nyilatkozatok azonban, amelyeket Inculculet és Pop Valer a délelőtti folyamán tettek, legalább is elcsúsztatják bizonyultak. Egyik oldalán ugyanis sorra meghiusultak azok az együttműködési tárgyalások, amelyeket Tatarescu Gheorghe Bratianuval, Iuniannal és Vaidával folytatott. A másik oldalon viszont tiszta liberális kormány alakításának útját ismét keresztezte Dinu Bratianu, aki a párt elnökeként az a határozott kívánása, hogy a párt vonuljon ellenzékké.

A válság drámai fordulata
Ebben a fázisában a válság drámai fordulathoz érkezett és a kibontakozás módja, midőn e sorokat írjuk, még távolról sem ismeretes. Abból a káoszából, amelyet a belpolitikai válság a nagy pártok feldarabolása, majd a töredékek egyesítésére irányuló törekvések teremtettek, vajmi nehezű lehet a kivetető utat megtalálni. Mindenesetre mélysegebb értelmű van annak a román politika fejlődéstörténetét szemponthoz, hogy a politikai pártok javarésze megőrizte méltóságát és nem adta oda magát pillanatnyi előnyök nyújtó meggyőzéshez, amelyek a pártok és általában az ország demokratikus-parlamentáris kormányzati rendszerét még inkább aláásták volna. E napokon át vajdó válságnak igen sok érdekes, sőt fontos politikai konzekvenciája van, amelyek éreztetni fogják hatásukat a válság végső kibontakozásában.

Grigore Iunian, a radikális parasztpárt elnöke, — mint ismeretes — „a limine” elutasította a Tatarescuval való meggyezést. A Gheorghe Bratianuval folytatott tárgyalások hasonló sikerelenségbe futtak. Egyik előző számunkban megírtuk, hogy ezt a meggyezést Tatarescu nem kívánja, miután Gheorghe Bratianunak a liberális pártba való visszavonására Tatarescu pártelnöki veletlenségét egyszerűen nem engedte. Gheorghe Bratianu öhajja a két liberális párt egyesülését, de nem Tatarescu engede alatt. A két Bratianu szemmel láthatóan egyet ért abban, hogy elérkezett az ideje annak, hogy a történelmi liberális párt nevében egy Bratianu kormányozzon. Amennyiben ez pillanatnyilag nem volna lehetséges, úgy Dinu Bratianu ragaszkodik ahhoz, hogy vonuljon ellenzékké és adja át helyét egy nemzeti parasztpárti kormányának. Ez a magyarázata annak, hogy bár kedden délelőtt már ismeretes volt Gheorghe Bratianu elutasító válasza is és bár Vaida Sándorral pillanatnyilag csak választási kartell kötéséről tárgyalt Tatarescu, — a tiszta liberális kormány megalakítása az együttműködési tárgyalások meghiúsulása után nem következett be azonnal és automatikusan, mint ahogyan azt a politikai világ várta. Az eseményekről az alábbi tudósításunk számol be:

Meghiusult Tatarescu missziója
Hétfőn este királyi kihallgatása után Tatarescu Tilea lakására ment, ahol több mint egy órán keresztül tárgyalt Vaidával. Távo-

zóban a következőket mondotta az újságíróknak:
— Választási kartell ajánlám fel Vaida urnak, a tárgyalások folyamatban vannak. Ezzel párhuzamosan Dinu Bratianu lakásán értekezletet tartottak a liberális párt vezetői. Az értekezleten túntetően távoztatták magukat a georgista meggyezés ellenzői: Tatarescu, Inculculet és Valer Pop. Ezzel szemben este nyolc órakor Dinu Bratianu lakásán megjelent Gheorghe Bratianu és nagybátyjával rövid megbeszélést folytatott. A liberálisok értekezletén Dinu Bratianu állítólag kijelentette, hogy a párt jobb meggyőződése ellenére kényyszerítve van vállalni a kormányzás felelősségét. A késő esti órákban a liberális vezetők egy része Tatarescu lakásán gyűlt össze. Ugyancsak hétfőn este újabb gyűlést tartottak a georgisták. Gheorghe Bratianu ismertette a megjelentek előtt a helyzetet, majd egyöntetűen úgy határozta,

hogy Tatarescu együttműködési ajánlatát visszautasítja.
Kedden délelőtt Tatarescu Pop Valerrel tárgyalt, majd hosszas megbeszélés következett Tatarescu, Sassu és Bébé Bratianu, a párt főtitkára között. Közben a iorgisták egyik vezetője kereste fel a miniszterelnököt és megállapodást létesített vele a választásokon való együttműködés névé. A megállapodás értelmében a iorgisták lakásán kamarai és egy szenátusi mandátumot kapnak. Féltezenyegyor Gheorghe Bratianu felkereste Dinu Bratianut, akinek lakásán jelen volt dr. Costinescu egészségügyi miniszter is. Ezután az ifjabbik Bratianu Tatarescut kereste fel és közölte vele pártjának azon elhatározását, hogy a kormány együttműködési ajánlatát visszautasítja. Délelőtt 12 órakor Gheorghe Bratianu fogadta a sajtó képviselőit s felolvasta előttük pártjának következő határozatát:

Gheorghe Bratianu nemet mond

„Az ifju liberális párt központi vezetősége tanulmányozás tárgyává tette a Tatarescu által kormányalakítási együttműködésre tett javaslatokat és megállapította, hogy azok nem tartalmaznak világos utalásokat a kormányzati programot illetően. Biztosítékok sem nyújtottak a javaslatokban afelől, hogy meg fognak szünni bizonyos módszerek és rendszerek, amelyek távol állnak a párt ideológiájától. Ezért egyhangulag elhatározta a pártvezetés, hogy a kormányalakításhoz nem nyújt támogatást.”
Gheorghe Bratianu ezután cáfolta az újságírók előtt, mintha a meggyezés miniszteri tárcák miatt hiúsult volna meg. A tárgyalások sikertelenségének kizárólag elvi okai voltak.

A liberális miniszterek optimisták
Gheorghe Bratianunak Tatarescu lakásáról való eltávazása után Bébé Bratianu a következőket mondotta az újságírók előtt:
— Minden jól halad. Remélhető, hogy estig megalakul az új kormány.
Délelőtt 12 órakor Tatarescu fogadta Savaanu kamarai elnököt, aki távozóban a következő nyilatkozatot tette:

— A miniszterelnök most Vaida Sándor látogatását várja. Egyébként minden kedvező mederben halad, bár még egyes kérdések rendezésre várnak.
Pop Valer és Inculculet keresték fel negyed-egy órakor a miniszterelnököt. Távoztukban Pop Valer a következő nyilatkozatot adta:
— A légkör kiderült. Ma estig a kormány leteszi az esküt. Addig ugyanis Tatarescu elkészíti a névsort és hozzájárulást végezt az uralkodó elé terjeszti.
Inculculet így nyilatkozott:
— Reméljük, hogy estig minden rendbe jön. Vannak még rendezésre váró kérdések, amelyek a délutáni folyamán tisztázódnak fognak.

A román front vezetői C. Angheliescu lakásán összeültek a délelőtti, hogy Vaida Sándor elnökelete alatt megvitassák a Tatarescu által tett választási meggyezési ajánlatot.
Tatarescunál tett látogatása után Inculculet felkereste Dinu Bratianut, akit ismételtlen igyekezett rávenni arra, hogy adja hozzájárulását Tatarescu kormányalakításához.

Meglepetések előtt?
Mint a fentebbi nyilatkozatokból kiderül, a kormányban Tatarescuhoz közelálló tagjai a déli órákban igen optimistán itélték meg a helyzetet. Az volt a meggyőződés, hogy a „szélesebb politikai alapokra fektetett” kormányalakítás meghiúsulása után Tatarescu azonnal megbízást kap tiszta liberális kormány alakítására.

A tengeri hadsereg szerint tiszta liberális kormány szerepel a lehetőségek előtérben. Nincs kizárva azonban egy Tatarescu—Vaida-kormány sem. Amennyiben Tatarescu visszaadná megbízatását, szóba kerülhet egy Vaida elnöklete alatt megalakuló koncentrációs kormány, vagy pedig meglepetészerű fordulat: a nemzeti parasztpárttal való újabb próbálkozás.

Délelőtt 12 óra 40 perckor az uralkodó kihallgatáson fogadta Marinescu tábornokbelügyti államtitkár. A politikai világban úgy tudták, hogy Tatarescu ugyancsak a déli órákban királyi kihallgatáson jelenik meg, hogy jelentést tegyen együttműködési tárgyalásainak eredményéről. A miniszterelnök déli kihallgatása azonban halasztást szenvedett.

Délelőtt két órakor Vaida Sándor Tilea kíséretében felkereste Tatarescu miniszterelnököt. A tanácskozás a három politikusi között délután fél hatig tartott. Vaida Sándor szemmel láthatólag gondterhesen távozt a miniszterelnök lakásáról és az újságíróknak mindössze annyit mondott:
— A tárgyalások folyamatban vannak.

Fantasztikus verziók egy Tatarescu—Vaida kormányról

Egyes verziók szerint nemcsak választási kartellről, hanem a kormányon való együttműködésről is behatóan tanácskozott Vaida és Tatarescu. A Vaidával való tárgyalások elhúzódása miatt Tatarescu királyi audienciája, amely délután félnyolcra volt kitűzve, újabb halasztást szenvedett. A délutáni órákban nyoma sem volt már a Tatarescuhoz közelálló miniszterek optimizmusának. Időközben ugyanis ismeretessé vált Dinu Bratianunak az az elhatározása, hogy nem engedi pártját hatalmon maradni. Különböző verziók keltek szárnyra arról, hogy amennyiben Dinu Bratianu kitarana álláspontja mellett, Tatarescu hűveivel együtt kiválik a pártból és Vaidával, valamint Mironescuval együtt személyiségekből álló kormányt alakít.

Az esti órákban politikai körökben tartotta magát a hír, hogy a Tatarescu és Vaida közötti tárgyalások is meghiúsultnak tekinthetők. A miniszterelnök kijelentette az újságírók előtt, hogy csak szerdán megy újabb királyi audienciára.
(Folytatása a nyolcadik oldalon.)

VILAG TÜKRE

Wildwesttől—Wildostig Irtá: Szilágyi Lajos

Immár nem kell attól félni, hogy a világ lángba fog borulni, mert ez már be is következett. Az ibériai félszigeten nemzetközi csapatok harcolnak és vérzenek, a Távolkeleten két óriási birodalom viaskodik egymással, nemrég zajlott le egy afrikai háború, lázongások és gyilkolások folynak Palesztinában és Indiában. Délamerikában állandóan vannak puccok határaincidenek. Kell-e ennél több?

Közben egy fasizta blokk alakul ki, amelynek a szándékai nyilvánvalóan nem békések. Hiszen az antikommunista blokk egyik tagja, Olaszország már lefolytatott egy hódító háborút és hathatósan részt vesz a spanyol polgárháborúban, a másik tag Japán, most támadta meg Kínát, míg a harmadik Németország, állandóan fegyverkezik és nyíltan hirdeti gyarmati igényeit és kevésbé nyíltan leplezgeti európai igényeit. Nem lehet tehát kétség afelől, hogy ezek a hatalmak előbb-utóbb a mainál még borzalmasabb konfliktusokat fognak kihozni.

Az a naiv, aki azt hiszi, hogy a fasizmus valami új, modern társadalmi rendszert jelent, nagyon téved. A fasizmus a reakciónak nagyon régi ideológiáját és harci metódusait alkalmazza, csak hogy azoknak új köntöst és új nevet adott. Sőt az antikommunista szövetkezésre is találunk analógiát a világ történelmében. A francia forradalom és főleg a napoleoni háborúk idején alakult a szentszövetség hasonló céllal, hogy megakadályozza a francia forradalom eszméinek az elterjedését.

Ha ez a fasizta front csak a kommunizmus ellen irányulna, a Földgömb lakóinak óriási többsége emiatt még nyugodtan aludhatnék. De Németország, Ausztria és Csehországra pályázik, Abesszinának mi köze volt a kommunizmushoz, avagy Kína, amely maga is harcolt a kommunizmus ellen, miért esik most áldozatul az antikommintern szövetségnek? Nyilvánvaló, hogy az antikommunista szövetség álarcát alatt más célok is rejtőznek. És ezek a célok kettősek: a kommunizmus ürügye alatt tehát harcolni kell a demokrácia, a parlamentarizmus, a szabadkereskedelem, a kultúra szabadsága ellen, tehát mindazon vívmányok ellen, amit az emberiség hosszú évszázadok alatt kiharcolt magának. Tehát nemcsak Oroszország az ellenség, hanem a népfronti Franciaország, a demokráciáját alig kivitt Spanyolország, a demokratikus Csehszlovákia, stb. A fasizta szövetség a világ kerekét vissza akarja tolni néhány száz esztendővel, hogy a tőke s a plutokrácia néhány kiválasztott tagja szabadon garázdálkodhassék.

Egy ilyenfajta szövetkezés azonban nem elégszik meg azzal, hogy hűlmi ideális eszmékért harcoljon, hanem egy hatalmi alakulat lévén, hódító céljai is vannak. A száz év előtti szentszövetség kebelén belül szerezte meg magának Anglia mai gyarmatbirodalmának legnagyobb részét, ezen belül akarta Oroszország megvalósítani pánszláv imperialista céljait. A 20-ik század szentszövetsége semmiben sem különbözik a mult század szentszövetségétől. Japánnak egyik fontos érve a Kína-elleni harcban éppen az, hogy megakadályozza a kommunizmus terjedését Kínában, valójában azonban saját imperialista céljait akarja megvalósítani.

Amíg a demokrácia elleni harc főleg Franciaország és Oroszország ellen irányul, addig a fasizta szövetség imperia-

rek

gyeznek azon vélemény-
agják abba az ellensé-
alkalmat nyújtának a
ogy tárgyalásokat fol-
kiküldöttel révén, vag-
szükkebb létszámú meg-
szervező eredményekre ve-
elő késznek nyilatkozott
thoz és néhez megítél-
erre Japán is. Reméljük
a fenntartani tagadó al-
tusuk mindenesetre köz-
glaini abban a helyzet-
közli egyezmény egyik
és összes többiekkel, to-
a, hogy az egyezmény

zet körében egyébként
olász megbízottak rövid
tartózkodni fognak a
let résztvevői által Ja-
latkozott sajtóírásaitól. A
hőttek megfutamasztás-
szövegéhez való hozzá-
hogy Motta svájci szö-
ap kijelentette, hogy
ndékában a kommunis-
ez csatlakozni. Az ide-
tevéden alapulnak.
15. Daily Express sa-
molnak Litvinov közel
bizalmasának, Jure-
etnek letartóztatása, a
sorsát is megpecsés-

omániai
skedő a két
a zsebében
e ugrott

A Reuter iroda je-
y Balogh István ro-
edő a Bathory István
ott és a hullámokan
ilkosság Kronbergnél,
ben történt, amely
re Hamletjének szín-
ántkereskedő birtoká-
rával vitte a világhírű
ol azt tartják, hogy
tulajdonosára. A gyé-
erikai leányok aján-
émántot, aki azonban
ndéket. Valószínűnek
rű kégyémánt Ba-
a tenger mélyére ke-

elmi intéz-
Egyiptom
sa esetén

15. Az alsóházban
ezte, hogy az angui
atlan megtámadt-
tenne-e Egyiptom
a két kormány
ések értelmében.
felett, majd a kö-
szasztolt:
cs annak feltéte-
sapatok abessziniai
ellen irányulna.

nyok kiált-
solnihez

15. Bruno Musso-
nával egy svédor-
Ducenak felhívást
roztatja, hogy sok
rongásban, mint
nem tudják hazá-
felhívást azt kéri
minden befolyá-
boru befejezésére.

Lapozás 2. 7
Baron L. Pop 16.
18-60

lista célkitűzései Anglia hatalmi érdekeit veszélyeztetik.

Ezen érdekelletéket következményeképp kezd kialakulni két arcvonal, amely sok ellentmondást rejt magában és ezen ellentmondások középpontjában éppen Anglia áll. A két arcvonal egyik része: Németország, Olaszország és Japán, másik része: Anglia, Franciaország, Oroszország és előbb-utóbb az Egyesült Államok.

Anglia tulajdonképpen ellensége a kommunista Oroszországnak, amely propagandája következtében veszélyezteteti egész gyarmati birodalmát és elsősorban Indiát és nemkevesebé kínai érdekeit. Anglia, ahol tehetne, ütött is Oroszországon és viszont, mindaddig, míg olyan ellenségek nem lépnek fel, amelyek közvetlenebbül sértik Anglia érdekeit. Anglia csak halozva és mehezen volt hajlandó csatlakozni a francia-orosz csoporthoz és félszemmel mindig a másik oldal felé kacintott és hol Olaszországgal, hol Németországgal, igyekezett meggyezni. Csak amikor ez semmiképpen nem sikerült, csatlakozott is kényszeredetten a francia-orosz csoporthoz.

Valójában mindegyik háború, amely napjainkban lezajlik, több-kevésbé Anglia ellen irányul, mert elvenni csak tőle lehet. Anglia a földkerekség minden részén ott van, vagy katonáival, hajóival, vagy legalább tőkésével. Tehát úgy a fasiszta szövetség imperialista céljai, mint a szovjet tökéletes kampánya mind Anglia elevenében vág. Innen ered Anglia kétes magatartása a spanyol kérdésben és innen datálódik habozó magatartása a távolkeleti konfliktusban. Aki elhatározó lépéseket vár Angliától a mai súlyos problémákban az csalódni fog, mert Anglia nem is tehet ilyen döntő és elhatározó lépéseket, Anglia bármely féli győzelménél csak veszíthet és ennek tudatában igyekszik a békéltető és a halasztó szerepét vállalni, hogy a döntést minél későbbre tolja ki.

Anglia a mai nagy tülekedésben lemaradt, aminek néprajzi és technikai okai vannak. A múlt században Anglia az akkori viszonyokhoz mérten egy népes és technikai a legjobban felkészült állam volt. Azóta nagyon sok állam megduplázta és megháromszorozta lakosainak a számát, míg Anglia lakossága stagnál. Ugyanez történt technikában is. Anglia domináló szerepe az iparban megszünt és szigeti önállósága vesztett jelentőségéből és tengeri ereje megtört a buvárhajó és a repülőgépek feltalálása miatt. A 40 milliós Anglia már nem bírja az iramot sem munkával, sem pénzzel a feltörekvő és százmillió lakosságú hatalmakkal szemben. Anglia egyedüli hátrédeje az Egyesült Államok testvérsége. Azonban az USA, amelynek egyedülálló szerencsés földrajzi fekvése van, habozik idegen érdekekért fiai harcba küldeni és valószínűleg nem is fogja megtenni mindaddig, míg erre égető szükség nem lesz, amint tette ezt a világháborúban.

Konkluzióképpen a demokrácia híveinek arra a meggyőződésre kell jutniuk, hogy egyelőre a demokrácia vereséget szenvedett. Ma Brazília csatlakozott a fasiszta frontokhoz, holnap Spanyolországot hajtják a fasiszta iga alá és holnapután új ambiciózusok ragadják magukhoz a hatalmat, hogy aztán a fasizmus címe alatt uralkodjanak népeiken. A szentszövetség ideje ismét feltámadt.

De amint az sem tartott örökké, úgy az új szentszövetség, a fasiszta internacionálé sem fog örökké tartani. A történelem kerekét lehet ideig-óráig visszafordítani, de nem tartósan. A világ csak előre halad és minden kerék-kötés hiábavaló. A fasiszta szövetségben belül is dülnek az érdekelletétek, amelyeket most lepleznek az új zsákmány reményében. De mihelyt a zsákmány az ölükbe hull, megindul a marakodás és kirobannak az érdekelletétek. Legjobb példa erre éppen Olaszország és Japán, kik még a világháborúban Francia-Ángol és Oroszország szövetségesei voltak Németország ellen és ma ugyanazon Németországgal szövetségnek előbbi szövetségeseik ellen csupán azért, mert a világháború utáni osztzkodásban nem elégtették ki az étvágyukat.

Ezek a történelmi ellentmondások az egyszerű polgár legjobb szövetségesei, mert a kapzsiságot önmagával megbünteti és ezen keresztül ad lehetőséget, hogy az emberi haladás a sok gonosz és aljasság dacára előre menjen a maga történelmi útján.

Lezajlott az Erdélyi Zsidó Értelmiségi Találkozó második előértekezlete Kolozsváron

Kitűzték a Találkozó időpontját

Cluj, november 16. Hosszas és nagyon alapos előkészítő munka utánült össze vasárnap, november 15-én az Erdélyi Zsidó Értelmiségi Találkozó második előértekezlete, amely hivatva volt véglegesen lezárni a Találkozó irányvonalait és a megszervezésével járó feladatokat. Az előértekezlet visszatitkította azt a nagy haladást, amelyet a Találkozó gondolata egész Erdélyben tett. Amíg az első, nagybányai előértekezleten csak kevés város volt képviselve és a résztvevők inkább egyéni érdeklődéstől hajtvá jelentek meg, addig most Erdély minden városából eljöttek azok, akiket az Értelmiségi Találkozó jegyében alakult Tanulmányi Körök és Csoportok küldtek, hogy hitet tegyenek a zsidó közélet új nagy gondolata mellett és szervezésben kapcsolódjanak be ebbe a megmozdulásba.

A Tanulmányi Körök

Négy városban alakultak ki időközben a Tanulmányi Körök formájában azok a góccok, amelyek a Találkozó eszméi vonalát és gyakorlati célkitűzéseit magukévá tették: Aradon, Temesváron, Váradon és Vásárhelyen. Ezeknek képviselői komoly felkészültséggel kapcsolódtak be az előértekezlet munkájába. Minden referátum és hozzászólás bizonyította, hogy mily alaposan foglalkoztak az előkészítő munka a Tanulmányi Körökben. A Körök bizonyos mértékig megelőzik a Találkozót a célkitűzések megvalósítása vonalán, amennyiben már ma foglalkoznak a kérdésekkel abban a szellemben, és a társadalom-kutatásnak azzal az alapos módszerességével, amelyet a Találkozó szélesebb vonalán be akar indítani. Számos városból kisebb Tanulmányi csoportok küldték el képviselőiket, többek között Gyulafehérvár, Déva, Nagybánya, Torda.

Az előértekezlet, amelyen dr. Hamburg József elnökölt, a vidéki Tanulmányi Körök beszámolóival kezdte meg munkáját.

Az aradi beszámoló

Arad részéről Benedek János, Leichmann Andor, Rosenberger Lenke és dr. Szemek ügyvéd számoltak be. Ismertették az Aradon összeállított, intézményekre vonatkozó szociográfiai kérdévsorozatot; az Aradon megtartott zsidó világsajtó kiállítással kapcsolatos felmerült tervet, mely egy hitközségi támogatással felállítandó központi judaica-könyvtár és sajtóarchívum felállítására irányult; az Aradon megindult nagyjelentőségű mozgalmait, mely a zsidó társadalmi munkának a hitközség keretében való intézményesítését célozza. Végül kérték a sport- és útkérdés problémáinak a napirendre való felvételét.

A temesvári és marosvásárhelyi példa

A temesvári Kört Löbl Lajos és Kardos László képviselték. Löbl Lajos kifejtette, hogy a temesvári Körnek, speciális adottságainál fogva módjában áll különös figyelmet szentelni a Palesztina-munka és a cionista mozgalom dokumentaris feltárására. Ennek során eredetiségre tarthat számot az a tervük, hogy a temesvári

Kör Erdély Cionista mozgalmanak utolsó 20 évét dolgozzák fel. Külön részort foglalkozik az iskola- és nevelésszervezéssel, a zsidó kishitel kérdéssel, az ifjúság és a zsidó zene problémáival.

Vásárhely, amelynek részéről megjelentek dr. Löwenstein Lajos, dr. Engelberg Dezső és ing. Paneth Ferenc, beszámolt arról a tevékenységről, amelyet a Kőr a Zsidó Párt reorganizációja körül kiért. A Kőr foglalkozik emellett az átrétegesítés kérdésével, a nemzetiségközi viszony tanulmányozásával és egy zsidó szabadegyetem problémájával.

A váradai Kör teljesítményei

Várad delegációja szolgáltatta az előértekezlet legnagyobb meglepetését. Dr. Molnár Vilmos, dr. Weiss Endre és dr. Fried József jelentek meg a váradai Tanulmányi Kör képviselőiben. Nemcsak tervekéről, hanem komoly teljesítményekről számoltak be. Bemutatták az erdélyi zsidó közélet utolsó 20 esztendejének feldolgozására végzett munkájukat. Kutatásaik ugyan csak Bihar megyére szorítkoznak, azonban mintául fognak szolgálhatni az egész Erdélyben meginduló ilyenirányú tevékenységnek. A szociográfiai felvételeket a Kőr már meg is kezdte és létrehozott egy közös kulturbizottságot, amely a város összes szervezetei speciális kulturprogramjának a kidolgozását végezte el. Előkészületeket tett a Tanulmányi Kör intellektuális kapcsolatainak az egész megyére való kiterjesztése irányában. Ezek a kitűnő teljesítményei a kolozsvári után legrégebbi Körnek, biztató ígéretek a mozgalom jövőjére.

A kisebb helységek részéről beszámoltak a Találkozó visszhangjáról dr. Bleicher Alfréd Gyulafehérvár, Vida Ferenc Nagybánya, dr. Weinmann Vilmos Déva és dr. Kassovitz Endre Torda. A kisebb városok zsidósága a meginduló mozgalomtól a közéleti letargiából való felszabadítást várja, ezért reményteljes munkakészséggel csatlakozik ahhoz.

A központi jelentés

Weinmann Jenő a központi szervezési jelentését terjesztte. Rámutat a Találkozó eszméjét életre hívő körülményekre, a Körök szerepére az egység gondolatának az érvényesítésében, valamint a tudományosságának a nyílt kiállással való egyesítésében. Megvilágítja a kapcsolatokat, melyek a Tanulmányi Körök és a többi zsidó társadalmi egységek között fennállanak. A Körök nem elszigetelt szobatudósok táborai, hanem számtalan kapcsolattal vannak a többi szervekkel érintkezésben.

Beható megvitatás tárgyát képezte a Találkozó napirendje, amelyet Danzig Hil-lel referált széles alapon. Az ezzel kapcsolatos viták, mondhatni egyben véglegesen tisztázták a Találkozó irányvonalait is.

A Találkozó szellemi irányja

Dr. Hamburg József annak hangsúlyozása mellett, hogy a Találkozónak elsősorban gyakorlati célkitűzései vannak, mégis szükségesnek tartja, éppen a gyakorlati feladatok helyes kitűzése érdekében, hogy

Ideges gyomorba!

gyomorgörcsök, görcsös állapot, hányinger, emésztéssel szemben ideges fejtájtás és almatlanság eseteiben a világhírű amerikai

GASTRO D.

gyógyszerrel úgy a belső, mint a bécsi, berlini stb. klinikákon hosszabb kísérletek után a legjobb eredményeket érték el.

Gastro D. kapható gyógyszerárakban és drogeriákban, vagy postán megrendelhető 135 lej utánvét mellett Császár E. gyógyszerárakban Bucuresti, Calea Victoriei 124.

A Találkozó egy magasabb eszmei hangot is fűssön meg. A négyezer éves történelmi múlt kötelez minket. Magasabb eszmei sik volt mindig a zsidóságnak nemcsak jellemzője, hanem legerősebb támasza is a nehéz időkben. Ezért javasolja, hogy a Találkozó napirendjére olyan referátumok kerüljenek, amelyek a zsidó etika kontinuitását ismertessék és a megmozdulás történelmefilozófiai háttérét megadják.

Jámber Ferenc csatlakozik ehhez az állásponthoz és rámutat arra, hogy amint a zsidó nyomor nemcsak anyagi, hanem egyben lelki és szellemi is, úgy a Találkozó is — bár elsősorban az anyagi nyomor enyhítésének konkrét lehetőségeivel kell, hogy foglalkozzék — a szenvedő és megalázott zsidó lelket is fel kell, hogy emelje az ősi, biblikus népi értékek felvázolásával.

Dr. Weiss Endre a váradai Kör nevében, amely különösen hangsúlyozta az egész vonalon a gyakorlatiasság fontosságát, bejelentette, hogy meggyőződéssel csatlakozik ehhez a felfogáshoz, mert a gyakorlatiasság nem jelentheti a méltó eszmei vonal elhagyását.

Dr. Marton Ernő a hontalanság tényének különös jelentőségét és annak fontosságát hangsúlyozta, hogy ez kellő mértékben legyen a Találkozón kidomborítva. Az a speciális kisebbségi sors, amelyet a hontalanság eredményez, különleges gazdasági és társadalmi következményekhez vezet, amelyek a zsidóság szociológiájának legfontosabb tényezői.

A technikai előkészületek

Megvitatás alá kerültek a Találkozóval kapcsolatos technikai és előkészítő munkálatok. A kérdés referense Szirmai István volt. A Találkozó időpontjának kitűzése kapcsán támadt vitában rámutatott annak a fontosságára, hogy azok az elvi megnyilatkozások, amelyeket a Találkozón az erdélyi zsidóság tenni fog, ne városszám soká magukra. A Találkozó hivatva van lendületet adni a belső zsidó áramlatoknak és tisztázni sok kérdésben elfoglalt magatartásunkat.

Az előértekezlet különböző körülményeket figyelembe véve a Találkozó időpontját 1938 február 6-7-re tűzte ki. Kidolgozta az előértekezlet a Tanulmányi Köröknek a találkozó előkészítésével kapcsolatos technikai és lényegi feladatait. Megállapítást nyert, hogy minden egyes Kör milyen mértékben vállalhatja a Találkozó napirendjére való felkészülést. A referátumok kiosztása, a Körök jelentése alapján az előkészítő bizottság útján fog megtörténni.

Oradeai szerkesztőségünk és kiadóhivatunk címe: Schön Dezső, St. Millerand 4. Telefon 507.

Zenebárok, kórus-
csapattal és zsidó
iskolák figyelmébe!

megjelent dr. Eisikovits Miksa

26 vegyes- és gyermek-
karral feldolgozott héber
népdal-kötete

Az énekkari munkákon kívül a zsidó iskolák használatára, 100 válogatott zsidó és héber népdal is mellékelve. Megrendelhető a „Libraria Noua” könyvkereskedésben Timisoara, Bdul Regina Maria 5.

Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetség

jótekonycélú tárgysorsjátéka

Engedélyezve a Loteria de Stat által 3094. szám alatt 1937 augusztus 13-án.

A sorsjegy ára Lei 50.— 4000 sorsjegy 250 nyu'emény A sorsjegy ára Lei 50.—

Húzás 1937 november 28.

Dél előtt 11 órakor a Zsidó Kulturothonban (Str. Mocioni 8.)

Fnyeremények:

Egy Minerva rádió 1938-as típus (4 lámpás), palesztinai hajójegy II. oszt., aranykarkötő, ruhaszövedék, különböző keramikai porcellán és faragott dísz tárgyak, tea- és fekete-kávészervizek, irókészletek, fényképezőgép, értékes román, héber, német, magyar könyvek, palesztinai díszmütagyak.

Mi történik Ausztriában?

Nem halad előre a náci térhódítása. Zsidók a színház és film-művészetben. A bécsi zsidó nyomor

Az Uj Kelet bécsi szerkesztőségétől

Az uccasarkon a Göing lapjának, az Essener Nationalzeitung-nak saját külön kolportázs-szervezete orotja rekedtre a torkát. A könyvesboltok kiakataiban a „Mein Kampf“ kellett magát. Hatóságilag engedélyezett antiszemita szövetség igyekszik — hála Istennek, jelentéktelen eredménnyel — felkavarni a közvéleményt. A Stock im Eisen-téren náci tüntetés volt a minap. A Bundestag egy zenei dilettáns interpellált egy „Berlínben született, Mózes vallása, palesztinai állampolgárság“ fagottista munkaadóját a miatt és mert egy Németországból emigrált zsidó színész német állást kapott. Szemben az Operával a német állami vasutak propagandá osztálya tüntet tanyát és az idegenforgalmi propagandához szervesen hozzátartozik, hogy a Hitler hatalmas arcképét állította fel szembeötölően, nem: szemetszuróan; a két uccát uráló helyiségében. Egy bécsi piébánia hivatalos újságja szívére köti a híveknek, hogy zsidó cegnél ne vásároljanak cipőt. Az innsbrucki városháza hivatalosa a színészi körnévelés feladatát tergeti ki, hogy beigazolja: a náci-ellenes nincs igazuk, amikor a városi műintézetet bojkottálják, öngyámsága hétrprobás ája...

Ezt a sorozatot, a zsidó-ellenes tünetek sorozatát, vég nélkül lehetne folytatni. De hazug kép lenne, ha ezeknek a tüneteknek alapján rajzolnák meg Bécs és vele Ausztria állás-foglalását és hangulatát. A boru sötétje mellett nem szabad megfeledkezni a derű fényéről. És az igazság az, hogy Ausztriában a derű az ur. Hogy abban a harcban, amit ennek a kis országnak lelkéért folytat az ő dög az angyalai, az antiszemizmussal és a terror-ördöggel, a humanizmus és a demokrácia a győzelme: egyelőre, s reméljük — má: remélni sem lenne szabad? — véglegesen is az angyaloké a diadal.

A náci sajtó tözsözedségében becsületesen demokratá lapok rikkancsai kínálják a portékájukat és eredménnyel, mert az összhangolt német sajtó csapnivalóan unalmas; a pártfegyelm drákói szigorú tudja csak az embereket: aszorítani, hogy kézbevegyék. Bécsre a vérfertőzés városának minősít Mein Kampf ellenmégként megkaparod minden könyvesboltban a Harand asszony Sein Kampf-ját és az elevenesü bécsi nagyokat röhög a fajmentő német politikán, amely legjobban a japánokkal szürte össze a levét, s ha jókedve van, azt is firtatja, vajjon melyik kiadása a Mein Kampf-nak, ami Bécsbe került. Az, amelyet Hess, a Vezér helyettese félt meg? Vagy az a másik, amelynek stílusát Hans Johst a felelőség? Az antiszemita szövetség szónokait a minap toloncuton küldték a fővárosból haza s a Stock im Eisen téri tüntetés is csak addig tartott, amíg — csak néhány másodperc tellett bele — megjelentek a rendőrség kékegyenruhás legényei. A zsidó művészek kenyerére irigy interpellálót Peintner miniszter intette le. A Kaerntnerstrassel Hitler-bolt eleinte kellett csak furort; össze-vissza néhány napon át akadt meg rajta a járókelők szeme. Ma már észre sem veszik többé. És a Vezér idealizált arcképe sem alkalmas arra, hogy fokozza a náciizmus iránti nagyabecülést. Szőnyven néz ki rajta; egyenesen Hömök Péter ábrázata van. Világra a Chaplin közismert karikatúrájának elhízott mása! Az a bizonyos Kauff nicht bei Juden! jelszava bécsi plébánia kivétel; a katolicizmus tisztában van vele, hogy az ujj-pogányosság rohama a zsidók után rajta gázolna keresztül, amint ezt a németországi események mutatják. Az innsbrucki városházi hivatalos pedig a kormány félhivatalosától csunyán kikapott az igazgatónak mosdató családfrája miatt. Mit jelentsen ez? — riparkodott rá: Ausztriában talán árja-palagrafus van érvényben? Mi köze a városháza vezetőségének az igazgató felesége számazásához?

Ezt a sorozatot, a zsidóbarát, a törvénytisztelő megnyilatkozások sorozatát szinte folytatni lehet akár vég nélkül. De a jót is megújja az ember. Csak néhány példáját állított tehát ide az osztrák hivatalosság magatartásának. Az egyetlen „Jahrbuch“-jában — minden diák meg kell vegye, nélküle nincs beiratkozás — a Studentische Verbaende und Vereine rovatban ott szerepel teljes oldalon át a zsidó diákság szervezete, kezdve a Judaea-n, amelynek minden zsidó egyetemi hallgató tagja kell legyen, a szakegyleteken át az u. n. „werhafte Verbindungen“-ig, vagyis a diákegyenruhát, szines szalagokat, tányérsapkát hordó és párbajozó cionista szövetségek a Kadimától, amelyet még Perc Smolensky és Natan Birnbaum alapított, a Zephi-

rág. Az ismertetés befejező sorai pedig hozzáfűzik: A Judaea tagja a zsidó diákság világszervezetének. Ezt pedig — World Union of Jewish Students — hely és szavazati jog illeti meg a népszövetségnek a szellemi együttműködés szolgálatába állított intézetében (Institut international de coopération intellectuelle). Ezenkívül tagja a genfi International student service-nek... A minap pedig néhány középiskolás tankönyv akadt a kezembe. Az olvasókönyvben a cionista Hugo Zuckermann híres Reiterlied-jével a legszebb osztrák háborús költeménnyel találkoztam. A történelmi könyv viszont arra oktatja a nebulókat, hogy a rádió O. Lieben, az autó Markus, a kormányozható léghajó David Schwartz találmánya. A középiskolás diák tehát a hivatalos kiadványokból tanulja, hogy a kor arculatát uráló három legfontosabb találmány osztrák zsidók műve.

Az efféle megállapítás — nehogy félreértés essék: a könyvekben nincs kiemelve a feltalálók zsidó volta, de ez felesleges is, annyira közismert a zsidósáruk — ki kell írta a lelkéből a zsidó inferioritás buta vádját és gát az ellen is, hogy a zsidó diákokban „hivánsági érzés“ alakuljon ki.

A héten egyébként a jó öreg Felix Salten, a bécsi Fodolomnak és újságírásnak ez a re-

Csak négy napig
látható Amerika 3 közkezdvelt komikusa:
Ritz Brothers
(a Sonja Henne filmből)

Select Mozgó-ban,
ahol bemutatásra kerül legújabb ragyogó alakításuk:

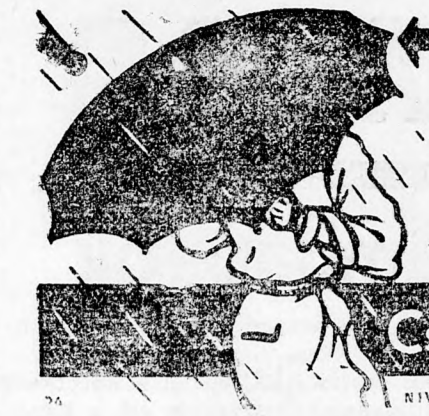
Mimi, a gazdag ember leánya
A többi szerepekben:
Dick Powell, Madeleine Carroll, Alice Fay

MA UTOLJÁRA:
Csókvasár
LIANE HAID operett-remek.

A professzionális szervezetek Istrate Micescut bizták meg a jobboldali egységfront létrehozásával

Az összes hivatásos szervezetek megjelentek az Istrate Micescu által összehívott értekezleten

Bucuresti, november 16. (Az Uj Kelet tud.) Ismeretes, hogy amikor Istrate Micescu, a román ügyvédszövetség elnöke a liberális pártból a nemzeti kereszténypártba lépett át, kifejezte azt a reményét, hogy az új pártkeretben is sikerülni fog a jobboldali pártok egységfrontját megteremteni. Istrate Micescunak ezt a régi álma-t keresztelik ugyan a szélsőséges pártok között felmerült személyi és elvi ellentétek, de Istrate Micescu mégis mindent megkísérel, hogy ezeket az ellentéteket közös nevezőre hozza. Érdekes formáját találta meg most Istrate Micescu annak, hogyan lehetne ezt a közös platform megtalálni. Mint az ügyvédi kamara elnöke értekezletre hívta össze az összes hivatásos szervezetek képviselőit. Ezen a tegnapi értekezleten résztvettek a keresztény román ügyvédszövetség összes csoportjainak képviselői, a román mérnök és orvos-szövetség, a gyógyszerészek, a középiskolai tanárok, a „Reacțiunea“ munkáscsoport, a román magántisztviselők szövetsége, valamint a „keresztény munkafalansz“ képviselői. Az ülésen Gropseanu Mihály ügyvéd elnökölt, aki elsőnek Micescunak adta meg a szót. Kifejtet-

Az ernyővel megvédi a kalapját és kabátját, de... nem a bőrét!

Ezért naponta kétszer jól dörzsölje be a bőrt Nivea-val, ettől puha, nyúlkony lesz még he nedves és hideg időjárás is van. A Nivea pótolhatatlan, mert az egyedüli krém, amely Eucerint tartalmaz és ez a csodás hatással bír.

Csak NIVEAT a BÖRENEK

prezentatív öreg ura is kiállott az ő szeretett zsidó testvérel mellé: a zsidó Kulturtheater egyik estélyén sorakoztatta fel a zsidókat, akik jelentőset alkottak a színházak világában. Apoptost az előadásához a német birodalom hivatalos pornografikus újságja adott, a Stürmer, amely megdühödött a Schuschnigg kancellárnak a zsidó hazafiságot kiemelő nyilatkozata miatt és többek között a zsidók színházpusztító szerepéről fecsegett.

Salten Deponten, a Mozart librettistáján kezdte. Következett Felix Mendelssohn, a Nyáréji álom komponistája. Meyerbeer a nősi dalmtüvet teremtette meg, amely után Wagner igazodott. A halhatatlan Carmen zenéjét a zsidó Bizet szerente. Mahler egyképpen uttörő, mint komponista és mint operáigazgató. St indberg s Gerhardt Hauptmann utját Otto Bram és Josef Jarno egyengette. A salzburgi ünnepi játékok elsősorban a Reinhardt alkotása. A színpadi írók száma légio. Csak néhány nevet: Hugo v. Hofmannsthal, akinek az osztrák kormány szobort állított. Schnitzler, akinek Ifju Medardusát, ezt az osztrák történelmi dá-mát az agg Ferenc József is megtapsolta. Werfel, Henry Bernstein, Heyer mans, De Vries, Georg Brandes, Nansen. Nagy színészek: Cabillon, Sonnenthal — aki pesti szabolegényből lett a Burgtheater igazgatója, — Schildkraut, Hans Jány, Darvas Lili, Sibille Binde, aknek arcképe a napokban egy náci propaganda füzet fedőlapján díszített ezzel a felirással: A német nő. Film-színészek Paul Müni, Mary Pickford, Leslie Howard, Harry Baur.

Es mindez 140 év alatt. Hiszen csak ennyi idő telt el a zsidók első színpadi szereplése óta.

A bécsi zsidóság egyre szegényedik, a bécsi hitközségre tehát egyre nagyobb gondok szakadnak: a szegény zsidók ellátásának gondjai. A hitközségnek 39.600 adófizető tagja van. Az előjáróság most elébük tárta a helyzetet, felsorakoztatta a teljesítményeit és felkérte őket, fizessenek önszántukból 20 százalékos pótdát, amiből aztán a megszáporodott feladatainak eleget tehet.

A beszámolóból ide irok néhány adatot: Bécsben 6 hitközségi, 14 egyesületi templom van 54 állandó imaház. Ezeknek fenntartására, illetve támogatására, továbbá a mikvára és a bármicva tanfolyamokra évenként több mint egymillió schillinget fordít a hitközség. Közel háromnegyed millió schillingbe kerül az ifjuság vallásos nevelése: 142 bibliakolban, a szakiskolákban, a középiskolákban hittanórákról gondoskodik a hitközség. Saját népiskolát tart fenn, s egy kisdudóvót, 64 bibliai és hébernyelvi tanfolyamot, szubvencionálja a rabbiszemináriumot, a Chájes gimnáziumot, a Talmud Tóra egyesület népi- és szakiskoláit.

A legmagasabb tétel a hitközség büdzséjében a szegények ellátása. Hat év előtt 700 ezer, az idén több mint kétszeresét 1,654.320 schillinget tett ki az erre a tételre fordított összeg. Pénzbeli támogatások, tűzifa, élelmiszer, népkonyhai ellátás, felruházás. Különös figyelmet fordít a hitközség az intellektuális szegényekre. Munkaközvetítés, orvosi ápolás, maccosz ellátás, a németországi menekülők támogatása: mind ebbe a rovatba esnek.

A hitközség kórháza, az u. n. Rothschild-spítal — és pedig ok nélkül így nevezett, mert a bankárcaalad csak az épületet adta, — 250 ágyas és 2786 fekvő beteget volt az elmúlt évben. A feljáró betegek száma 27.700. A kórházra fordított kiadások 854 ezer schillinget tesznek ki. A hitközségi aggmennházban 447 szegény lakik. Félmillió schillinget emészt fel évenként. A hitközségi gyermek-ambulatórium 9000 esetben állott a tavaly a betegek rendelkezésére. Nevelési tanácsadó működik mellette és egy napközi otthon, mely 300 gyerekről gondoskodik. Továbbá csecsemő-gondozó amely az anyákat is ellátja. A hitközség hét kisdudóvót szubvencionál, elhelyezi az árvagyermeket, négy lábbadozó otthont tart fenn az iskolás gyermekek részére és van egy gyermekotthona is.

Ortási számok ezek és a megokkant erejű bécsi zsidóság alaposan meg kell feszítse, sőt túl kell feszítse az erejét, ha becsületesen eleget akar tenni a rája nehezede feladatoknak. (t. i.)

ügyvédszövetségnek, mert a 16 nemzeti parasztpárti ügyvéd kivonult. A többi ügyvédek zsidók. A szövetség tagjai vaidisták, vagy cuzisták. Számukra is adva van a kérdés, hogy mit tegyenek a választásokon.

Grigore Petrescu a constantai kiküldött bejelentette, hogy a constantai román ügyvédek boldogan visszalépnek az egyes pártoktól elfogadott jelöléseitől, ha megvalósul az egység. Hasonló szellemben szólalt fel Costache Caliacrai és Valachu constantai, valamint a többi kiküldött is.

Ezután a többi szervezetek kiküldöttel szólaltak fel. Enescu mérnök a román munka nemzeti szövetségének megalakítását javasolja. Dr. Titus Curelaru a keresztény román orvos-szövetség nevében jelentette ki, hogy az orvosok hajlandók nemzeti professzionális blokkba tömörülni. Bizottság küldessék ki, mely Istrate Micescuval az élen vegye fel a kapcsolatot az összes jobboldali pártok vezetőivel az egység megteremtése érdekében. Hasonló szellemben szólalt fel Velescu gyógyszerész, majd Grecu tanár is. Az összes többi szónokok hangsúlyozták, hogy a hivatásos intellektueleknek kell kezdeményezniük a jobboldali egység létrehozását és Istrate Micescunak vár a feladat, hogy ezeket a tárgyalásokat megkezdje.

Végül Istrate Micescu szólalt fel, aki teljhatalmu felhatalmazást kért a tárgyalások megkezdésére. Egységre hívta fel a jelenlévőket, hogy a jobboldali pártvezérek előtt annál jelentősebb legyen ez a megmozdulás. Micescu mindezt lelkesítő szónoki köntösben mondotta el és hatalmas ünneplést váltott ki a megjelenetek körében.

ges orbai,

és Allapot, hányinger, ideges fejfájás és alvilághír amerikai...
RO D.
belföldi, mint a bécsi, hosszabb kísérletese...
menyeket érték el.
gyógyszertárakban és postán megrendelhető...
ett Csodasz E. gyógy...
Calea Victoriei 124.

gasabb eszmei hangot...
gyezer éves történelmi...
Magasabb eszmei jellem...
agnak nemcsak jellem...
bb támasza is a nehéz...
olja, hogy a Találkozó...
referátumok kerülje...
dó etika kontinuitását...
gmozdulás történelem...
egadják.

atlatokozik ehhez az ál...
at arra, hogy amint a...
ak anyagi, hanem egy...
is, úgy a Találkozó is...
z anyagi nyomor any...
hetőségeivel kell, hogy...
zenvedő és megalázott...
li, hogy emelje az ősi...
k felvázolásával.

a váradi Kör nevében...
ngsúlyozta az egész...
atiasság fontosságát...
meggyőződéssel csatlak...
ashoz, mert a gyakorol...
tetheti a méltó eszmei

a hontalanság tényé...
egét és annak fontos...
hogy ez kellő mérték...
pözön kidomborítva. Az...
i sors, amelyet a hon...
különleges gazdasá...
vetkezményekhez ve...
ság szociológiájának...
öl.

technikai előkészületek...
rültek a Találkozóval...
és előkészítő munká...
erense Szirmai István...
bőpontjának kitűzése...
ban rámutatott annak...
azok az elvi megnyi...
t a Találkozón az er...
fog, ne várossanak...
Találkozó hivatala van...
első zsidó áramlatok...
kérdésben elfoglalt

ülönböző körülménye...
a Találkozó időpont...
-7-re tűzte ki. Kidol...
et a Tanulmányi Kö...
előkészítésével kapso...
nyegi feladatait. Meg...
y minden egyes Kör...
állalhatja a Találkozó...
készülést. A referátu...
örök jelentése alapjá...
ág utján fog megtör...

günk és kiadóhivata...
zsidó, St. Millerand 4.

ok, kórus-ek és zsidó gyelmébe!

Elkötözte Miksa

és gyermek-ogozott héber-kötele

kon kívül a zsidó is...
100 válogatott jiddis...
mellékelve. Megrendel...
sua" könyvkereskedés...
dul Regina Maria 5.

A nemzeti parasztpárt drámai manifesztuma az országhoz

„A párt nem mondja le programjáról miniszteri székekért”

A manifesztum élesen támadja Vaidát és az „oligarchikus erőket”

Bucaresti, november 16. (Az Uj Kelet tud.) A nemzeti parasztpárt hivatalos lapjai ma közlik a párt drámai hangú proklamációját, amelyet a kormányválsággal kapcsolatban intézett az ország népéhez. Előjáróban a proklamáció megállapítja, hogy a párt teljes tisztelettel viseltette a k-izis idején az uralkodó iránt és tántoríthatatlan maradt a párt elveivel és hitével szemben. Azután kifejti azokat az okokat, amelyek a párt magatartását és főleg a Vaidával való együttműködés visszautasítását meghatározták.

Vaida Sándor ellen

Acrbörnek is kell léteznie a politikában. A nemzeti parasztpárt ellen valósággal gyilkosságot készítettek elő. Az ezelőtt 2-3 évvel meghirdetett jelszó: a „pá-tok megsemmisítése” helyébe, mithogy ez nem sikerült, pontosan ellenkező előjeli játék lépett: a párt kereteinek visszaállítása.

Vaida Sándort oligarchikus erők bátorították a nemzeti parasztpártból való távozásra. Ezzel a bátorítással a háta mögött egy nappal azután, hogy a legszebb beszédet mondotta pártjának új programjáról és elnöke-ről, amikor arra kérték, távoztassa el maga körül a kompromittált elemeket és bizza a megyék vezetését másokra, — akiket maguk a párttömegek minősítettek becstelens és alantas embereknek — és egyes körülötte lezserülő emberek fölül felelőssége vonták, eszébe jutott, hogy a nemzeti parasztpárt nem iktatta programjába a neme-us valachist és megkezdte Tatarescu jóindulatu kísérte mellett a párt elleni hadjáratot.

Közöttünk és Vaida között az utolsó perdig folytak a csatározások. Vaida Voevod a nemzeti parasztpárt ellenségeinek állandó eszközeként viselkedett. Most, amikor rájött, hogy nem érheti el célját a nemzeti parasztpárton kívül, ahelyet, hogy sajnálatát fejeznie ki és eltávolítani magakörül a kompromittált elemeket, Tatarescu-féle hazugságok segítségével akar visszatérni a pártba.

Mit mondtak volna a nemzeti parasztpártól

Ha elfogadtuk volna a Vaidával való együttműködést, mit hitt volna az ország és a közvélemény a nemzeti parasztpárt ószintéségéről és komolyságáról? Természetesen mindenkinek jogában lett volna azt mondani, hogy a minden áron és minden engedménnyel az uralomrajutás étvágya készített volna erre bennünket. A nemzeti parasztpártot nem lehet összetéveszteni azokkal a csoportokkal, amelyekről joggal állítható, hogy személyi alakulatok és egyetlen céljuk az állami költészet megsemmisítése és kiaknázása. A nemzeti parasztpártnak sokkal nagyobb a felelősségadata és lelkiismeretessége önmagával és az országgal szemben, semhogy ezt megtehetné, de archibőre is van, amelyet tisztán akar tartani.

Ezután a manifesztum hangsúlyozza, hogy az országnak tisztakézi, erős egységes kormányra van szüksége.

A nemzeti parasztpárt — folytatja ezután tovább a proklamáció — ismeri szerepét és felelősségét. Nem fog lemondani programjáról és méltóságáról miniszteri, vagy képviselői székekért. Számára a politika nem cél, hanem eszköz. A cél nem lehet más, mint hogy az országnak tekintélyes, megfelelő erkölcsi alapon álló és cselekedeteiért felelni tudó kormányai legyenek, nem pedig személyes kormányzatok, melyekért senkisémet felelős. Es felelősség nélkül a közhangulat eladósítódik, megmérgeződik és az üzletieskedés szelleme cinikusan diadalmaskodik.

Az országnak és a királynak egész emberekre és jellemekre van szüksége. Másrészt a reménytelenség szele pusztítaná el érdemtelennül a megalázott ország jó lelkét és ennek a pusztulásnak szörnyűiek lennének a következményei.

A nemzeti parasztpárt vezetősége régen tudott azokról a csapdákról és mesterkedésekről, amelyeket abból a célból szöttek, hogy megakadályozzák a normális kormányzást, amely megmutatná, hogy ami valóban komoly és egészséges megmaradjon, ami pedig egészségtelen, kiküszöböltesse.

A nemzeti parasztpárt tudja, hogyan vergődtek a félelemtől egyes személyek a miniszteri bársonyszékekben a leleplezéstől, hogy a nemzeti parasztpárti kormányzás alatt el-

nyerik büntetésüket a maguk és a rokonak üzleteiért.

A nemzeti parasztpárt méltóságtelesen nézte a torzsalkodásokat és a mesterkedéseket. A kormányzás utolsó pillanatában megrendezett megyei választások is a mesterkedésekhez tartoztak. Azt hitték, hogy a megyei választások eredményei mögött nyugodtan dolgozhatnak.

A terv azonban megghiúsult. Most nyitl kártyákkal, leleplezve kellett játszaniok.

Megőriztük és megőrizzük nyugalmunkat. Mint az igazi nemzeti, mély és tösgyökeres román erők képviselői egyben képviseljük az erkölcsi életet és ellenálló képességet is arra a munkára, mely előbb, minthogy hinnék és törvényes eszközökkel távolít el minden megévesztést, mely meg akarja akadályozni az igazi román szellem győzelmét az országban. *Olykor azt hihettük, hogy logikus számítás*

Egy nyolevanéves orvost raboltak el a newyorki gangszterek

Az orvost megtalálta a rendőrség, de kiszabadulása után két nappal meghalt

Newyork, november 16. (Rador). Ezelőtt két héttel Huntingtomból elraboltak egy Seder nevű 80 éves orvost, akit egy elhagyott tárnába rejtettek el. A gangszterek 50.000 dollár váltságdíjat követeltek, amit azonban

szerezni a jog és az igazság győzni fog. De nem remegünk meg a félelemtől, hogy esetleg ez most nem sikerülhet. Legalább ez alkalommal lelepleztük őket és a harc a világosság fénye mellett folyhat tovább. A bel- és külpolitikai ellentmondásokkal az ország kormányzásának káoszával szemben reális felelősségérzet kötelezett, hogy visszautasítsuk a tárgyalásokat a belpolitikai és külpolitikai ellent-

mondások hiveivel és azokkal, akiknek agyában zürzavar uralkodik. A nemzeti parasztpárt egységes és megingathatatlan erkölcsi erők bizonyult a hatalom kísértésével szemben. Ezzel a morális erővel győzedelmeskednie kell. Bűn lett volna bemocskolni a pártot, hogy magunkat és az országot is a zürzavar és az ellentmondások tengerébe fullasszuk.

ban lévő azon ember eltávolításával, aki szüntelenül vétett a jószomszédi viszony ellen. A Lokalanzeiger addig megy, hogy azt a megállapítást teszi, miszerint Revoux okkult erők által sugalmazott tevékenységét fejtett ki a német fővárosban.

A Berliner Tageblatt foglalkozva a Havas berlini tudósítójának kiutasításával, így ír: „A német kormány kijelenti, hogy jóviszonyt kíván fenntartani Franciaországgal és ezért a megértés bizonyítékát kéri azon szükségesnek mutatkozó lépésével szemben, hogy eltávolított egy olyan embert, akinek tevékenysége egyenesen veszélyes volt és nem szolgálta a jószomszédi kapcsolatokat.

A Berliner Lokal-Anzeiger megállapítja, hogy az intézkedés a két nép érdekében történt, ezért örömmel kell azt fogadni, mert olyan elemek, mint a Havas képviselője, akkor örvendenek, amikor megmérgezik a légkört és gyűlöletet terjesztenek, mintha olyan ügyről lenne szó, aminek igazi szerzőjét nem is ismerik.

A Völkischer Beobachter, a nemzeti szocialista párt hivatalos organuma „megelégedését” fejezi ki. Franciaországnak nincsen semmi oka arra, hogy találya érezze magát. Majdnem az összes lapok emlékeztetnek a németországi járványról szóló hírekre és megállapítják, szükség volt arra, hogy ez a rosszakaratu híradás az utolsó legyen.”

Berlin, november 16. (Rador.) Ravoux kiutasítása ügyében Francois Poncet francia követ megjelent von Neurath bérnóál és rámutatott arra, hogy a kiutasítás nem szolgálja a közlekedés ügyét és ellentétben áll azzal a bánásmóddal amit a francia kormány tanúsít a német sajtó Franciaországban élő munkatársaival szemben. Ennek alapján a Ravoux távozására megszübott határidőt hét napra emelték fel.

Graziani tábornok elhagyja Abessziniát

Róma, november 16. Graziani tábornagy Abessziniá alkirálya hír szerint hosszabb betegszabadság-a visszatér Olaszországba. A tábornagy végleg elhagyta működési helyét, mert hír szerint Aosta herceg lesz Abessziniá új alkirálya.

— Letartóztatták az Izvestija főszerkesztőjét. Párizsban jelentik: A Journal című lap arról számol be hogy Tallat, az Izvestija főszerkesztőjét letartóztatták. Egy év leforgása alatt — írja a lap — Talla a harmadik főszerkesztő, akit börtönbe vetnek.

A münchen—londoni repülőgép borzalmas katasztrófája

A repülőgép nyolc utasa, valamint három kísérője szörnyethalt. Az áldozatok között van Hessa német herceg és gyermekei

OSTENDE, november 16. A münchen—bűsszel—londoni vonalon közlekedő személyszállító repülőgép ma a belgiumi Ostende mellett lezuhant. A repülőszrenstetenség borzalmas méretű volt. A gép tizenegy utasa pusztult el, köztük Hessa német herceg, fia és három leánya. A gép a kora délutáni órákban indult el Frankfurtból és az Ostende melletti Steeneban akart leszállni, minthogy a nagy köd miatt nem tudta folytatni útját. A leszálláskor a gép egy gyárkéménybe ütközött, egyik szárnya levált, majd zuhanni kezdett és orrával a földbe turdódott. A gép azonnal lángborult és utasai szenné gétek. Az áldozatok közül nyolcan a személyszállító gép utasai, három pedig a repülőgép személyzetének tagjai voltak.

A Times berlini tudósítója után Kiutasították Berlinből a Havas távirati iroda tudósítóját

Revoux 1919 óta él Németországban és kitűnően ismerte a német viszonyokat

A német lapok átlátszó mosakodása a kiutasítás ügyében

A Havas jelentése szerint Norman Eibut, a Times berlini tudósítójának Németországból való kiutasítása után, a német hatóságok most Paul Revouxot, a Havas ügynökség berlini tudósítóját utasították ki. Revoux 1933 óta vezeti a Havas berlini kirendeltségét. Revoux 1919 óta él Németországban, 1930 és 33 között a francia-német társaság titkára volt. Egyike a jelenlegi Németország legújakezობtobb ismerőinek, aki tanuja volt a háboru utáni német fejlődés egész menetének.

Mint ujabban jelentik, ma délelőtt 6.45 órakor a Havas tudósítója megkapta a kiutasítási végzést. A végzés értelmében há-

rom napon belül el kell hagynia Németország területét. Ellenkező esetben erőszakkal teszik át a határon és megtiltják, hogy valaha még visszatérhessen Németországba.

Berlinből jelenti a Havas, hogy a berlini lapok ma elsődoldalukon hatalmas betűkkel közlik Revoux kiutasításának híret. A lapkommentárokból kitűnik, hogy Németország jóviszonyt akar Franciaországgal és Revoux kiutasítása nem érinti ezt. A Berliner Tageblatt szerint a birodalmi kormány annak megértését kéri, hogy miért járt el erőlyesen a francia-német viszony szempontjából annyira fontos állás-

...ier!
...ötteknek!
...eti okmányok alap-
...ök
...városok éjszakájában
...LLM
...orsvamegyei erdőség
...Kikiáltási ár 425.600
...fesmege): December
...álló fenyőfa eladása.
...resti: December 11-én
...severenmegeyi erdőség
...ár 2,329.572 lej. Öva-

MŰSOR
...vember 17.
...na, vidám zene, leme-
...tanácsadó, hírek. 13:
...14.10: Hírek. 15: Idő-
...fotózi zenekar. 19.10:
...zenetörténeti felolvasá-
...0.05: Balafajzenekar.
...21: Felolvasás. 21.15:
...negedű- és zongoraszó-
...23.30: Hírek. 22.45:

zpontjában
...nagy üzlethelyiséggel
...tárhelyiségekkel ren-
...tőkeeros üzletársat,
...Ajánlatokat „Ke-
...jégsége alatt a kiadó
...bbít.

**RO
TÉSEK**

...grendelhető Weisz Mó-
...scu 6. Telefon 16-48.
...teljes jártassággal
...azonnali elhelyezkedést
...Petru Rates 1.
...masszív, olcsón eladó.
...zép lakásába magányos
...tégi buto-ok, nagy tü-
...Ferdinand 115.

...אין אנופער קליטוסט
...אויסוולונג אין לאדוויר
...רעליגיוזע לערלינגע
...גרויסע זינד צו רייכטען
...עז. יעוד jud. Somoa.
...szére 200.000 lei hozo-
...és művelt fiatalembert
...Minden kritikát kibíró”

...tenősülne érettségizett,
...ulányal. „Hűség” jel-
...en különálló elegánsan
...szal kiadó. Két sze-
...Str. Regala 56.
...et talmudot keresek
...„Talmud” jellegére a

...ki iparral rendelke-
...rosban megfelelő hely-
...Cimeket „Széleskörű is-
...elégére a kiadóhivatal-
...négyzetméter nagy-
...sban gyárnak, raktár-
...Cim: Notti, Gh. Bari-

...gimnázistát, elemistát
...eta leány” jellegére.
...LALAK
...Y AN UJ KELETTESZ

Ami az ujságokból kimarad...

— Palesztinai levél —

Díszalca van, három óra felé jár az idő. Tel-Aviv városa is kifáradt. Mindenki alszik. Sehol egy hang, sehol egy nesze.

Az ucca teljesen kihalt. Teremtett leiket nem lehet látni. Csak a távolban, ott egészen messze, a Petach-Tikva felé vezető országúton bukkann fel néha-néha egy-egy autó. Sőt, ezek az autók egészen gyakran bukkannak fel. S olyan furcsán robognak el ezek az autók. Gyorsan és közömbösen. S a tülkölkésben is van valami, ami hiányzik a privát autókól. Csak az az auto rohog olyan elbizakodottan, melynek vezetője tudja, hogy a rendőrség őt nem állíthatja meg. Mi ez? A tiltótlóság autója? Vagy talán a Vörös Mágán-Dávid mentőkocsija, amely betegeket szállít, vagy talán — sebesülteket...?

De mégsem. Valahogy túl sok auto követi egymást. Ennyi autója nincs a Vörös Mágán-Dávidnak, sem a mi egész tiltótlóságunknak. Ennyi auto, ennyi száguldo, tülköl, rohanó masinája még a rendőrségnek sincs. Ennyi gépkocsija csak egyetlen gazdának van: a hadseregnek.

Gépkocsik végtelen sora

Most már semmi kétség nem fér hozzá. Legalább husz-harminc auto ment át. Minden bizonyos csapatok. S ez az átvonulás olyan borzalmas ebben az egyébként csendes éjszakában. Nincs más megoldás, csak ülni és számolni: egy auto, kettő, három, négy, öt...

Hová mennek? Petach-Tikvára? Ennyien? Vajon mi történt ott? Egyszerű támadás esetén nem küldték volna ki ennyi katonát. Ott már bizonyára egész csataer van.

S még mindig mennek az autók. Egyik a másik után. Már több mint egy negyed-óraja.

Több mint kétszáz darab robogott keresztül. Időközbenként az ember megfigyeli tisztán: apró autók elől, majd motorbiciklik, s újra nehéz, nagy kocsik, — s képeletében látja a képet: ezeken az autókön kurokat szállítanak és repülő rációadállomásokat és golyószórókat...

S még mindig nem tudod, hogy hová viszik mindezt. S még mindig nem tudod, hogy mi történt. Még mindig reszketsz és aggódsz, hogy az egyik zsidó településért, hol a másikért...

S most erigy, fekdj le aludni, s várd be a reggelt...

Később, ugy reggel felé, lassan kiderül minden.

— Tényleg katonák voltak. S tényleg sokan voltak. Háromezer ember. S tényleg Szichembe mentek.

Csak hogy végeredményben nem történt semmi. A hatóságok bizalmas értesülést kaptak, miszerint Szichem környékén egy terroristákból álló banda verte fel tanyáját. Az értesülés alapján kiszállt a katonaság, hogy bekerítse és lefűljelje. De még mielőtt odaértek volna, a banda szintén megszökött, hogy katonaság érkezik és pillanatok alatt nyomtalanul eltűnt.

Reggel a katonaság visszatért a városba. A katonák fáradtak és dühösek. Üres kézzel tértek vissza.

A szerkesztőségben ez az éjszakai kirándulás képezi a nagy eseményt. A lap első oldalát szentelik a nagy ügynek. Az uccán és a kávéházakban csak erről beszélnek. Azt mondják a zsidók:

— Ki hallott még ilyet? Kivonul három-ezer katona és egy főoka-terroristát sem bírnak elfogni.

Majd üzembe lépnek a táviróhuzalok és eljuttatják a nagy hírt zsidó testvéreinkhez a szélsőzsa minden irányában. S zörnek a vastagbetűs címek: „Nagy csapatok Petach-Tikva környékén”, „Háromezer angol katona megkísérli a terroristák bekerítését”.

A címek alatt következnek a jóismert lista: Aza közelében bomba robbant — Tirát-Cvi kolóniára golyózáport zúdítottak — A kasztelli kőbányában megtámadták a munkásságot — Jeruzsálem óvárosában megsebesítettek egy zsidót, stb.

S ott messze, a galut országában elhatalmasodik rajtatok a félelem és ti is éppen úgy aggódtok a zsidó telepek sorsa miatt, mint ahogy mi aggódnunk az ilyen éjszakákon; nektek is úgy tűnik, hogy halljátok a hangokat, amelyek a katasztrófa elvonulását jelzik, s látjátok a vulkán, melynek tetején a palesztinai zsidó jisiv éli rettegéssel és borzalommal teli életét...

Mert hát ilyen az újság természetrajza. Az újság közvetítésével úgy érkezik az hírek, mint az éjszakai zajok, csonkán és hátér nélkül.

Az idegesség fokozódik és az arcokon kiül az aggodalmas kérdés: ki tudja, vajon mi megy ott végbe? Kit tudja, mikor lesz ennek vége és mivel fog befejeződni?

S az ember ül és számol: egy megegy, kettő és újra...

Pontosan úgy tesznek, ahogy a gyermekek szokták, amikor nyári időben a dörgést számoigatják...

S az ember elfelejti a mozgalmak értelmét és célját. Nem ad számot arról, hogy mennyiben jók-e azok, vagy rosszak. Mert éjnek idején minden a világon szörnyű és félelmetes...

Nappal aztán valahogy másképpen látja az ember a dolgot.

Nappal megtudja az ember, hogy a katonaság komolyan véget akart vetni egy terroristá banda garázdálkodásainak. S amennyiben nem sikerül megvalósítani ezt a szándékot a mai nappal, ám sor kerül rá holnap.

S hírek járnak arról, hogy a jaffai kereskedők megjelentek a kormányzó előtt és kijelentették, hogy a maguk részéről likvidálni akarják a zavargásokat, s kérik ehhez az angol hatóságok támogatását. Mert ha nem szüntetik be a zavargásokat — mondották egyhanguan — mindnyájan a tönk szélére jutnak.

S az ember találkozik egy orvossal, aki arról mesél, hogy újabban ismét felkeresik az arab paciensek. Eljönnek az arabok hozzá, a zsidó orvoshoz, a százszázalékos város szívébe, Tel-Avivba.

S széjről-szájra jár a hír, hogy a jeruzsá-

lemi városi tanács arab tagjai elhatározták, hogy manifesztumot bocsátanak ki, amelyben felhívják az arab lakosságot a terroristák azonnali beszüntetésére. A manifesztum kibocsátására mégsem került sor, mert az arab politikusok rájöttek arra, hogy egy ilyen manifesztum az életükbe kerülne...

S jönnek a hírek az arab falvakból, s ezek a hírek a megtorló intézkedésekről számolnak be. Eszerint az angol katonaság megszállt egy-egy kisebb helységet, megjelölték a tekinthetetlen kinezési házakat és tudni adják: amennyiben ezen a vidéken bármilyen természetli terroristák fordulna elő, dinamittal fogjuk levegőbe roptani ezeket a házakat. S az angol katonaság minden esetben ura a szavának...

Az egészről a legényesebb, hogy az ember lépten-nyomon ezernyi apró jelet látja egy általános légkörnek:

— Az arab lakosság zöme megtagadta a terroristákkal való szolidaritást. Az arab lakosság azt látja, hogy a zavargások nem vezetnek semmire. Ők azt látják, hogy nemcsak egy főmuffit lehet elcsápní, de meg lehet fosztani magas méltóságától egy gyenge és érélytelen angol főkommandyót is.

Az ilyesmi mély benyomást gyakorol. Ez azt jelenti, hogy nekik nem konvenial a dolog. A sok lövöldözés arra vezetett, hogy megszületett a zsidó állameszme, hogy megfosztották őket vallási autonómiájuktól, amely

biztosította a legfelsőbb muzulmán tanács hegemóniáját, s végül számítotték az országból azt a főkommandyót, akit ők igaz barátjuknak tudtak.

S a veszteséglistán sokszáz áldozat szerepel, ott van a zsidóságnál betöltött sokszáz állás és rengeteg munkahely a kikötőknel, s ott vannak a lerombolt és elpusztított házak és sok tízezer font pénzbüntetés.

Nem valami öröndetes mérleg. Azok az arabok, akik mostanában bejönnek a városba, nyíltan beszélnek erről a kudarcról. Ott ülnek ezek az arabok a zsidó boltokban és a zsidó kávéházakban és sóhajtanak:

— Az a benyomásunk, hogy ezegyszer komolyan veszük az angolok a dolgot. Az arabok most már ki akarják közzösíteni maguk közül a terroristákat. Hadd maradjanak magukra, a szerencse úgy sincs már az ő oldalukon.

Ujabban félnek az arabok, ki tudja ki lesz az új főkommandyó, s milyen utasításokkal fog jönni. S ha az angol katonaság továbbra is úgy fog viselkedni a falvakban, mint eddig, — akkor elpusztul mindaz, amit az utóbbi években a zsidók mellett kerestek...

Igy sóhajtognak az arabok, szüresölk a kávé, s azután, felajánlanak földet, prima minőségű, fekete földet, olcsón, majdnem potya pénzért...

Csak hogy ezek privát beszélgetések, valahol egy házban, falak között zajlanak le. Csendes beszélgetések, hijján minden szenzációnak. Erről nem tárgyalnak, az ilyesmiről nem vitatkoznak.

Ez kimarad az újságokból... Dr. Ezriel Karlebach

SZÍNHÁZ-FILM-MŰVÉSZET

Két ünnepi diszelőadás ezen a héten

Színházunk gazdag és változatos munka-programjának két irodalmi értékű, kimagasló eseménye zajlik ez a héten.

Ma este az Erdélyi Irodalmi Társaság rendezésében P. Jánosy Bélának, a kiváló erdélyi írónak a pozsonyi kaland című vigjátéka kerül színpadra, a szerző írói működésének 30 éves jubileuma alkalmából. Előadás előtt a nyílt színpadon fog lefolyni a jubiliás ünnepsége. Az eredeti bemutató iránt hatalmas érdeklődés nyílvánul meg, s így az illusztris

szervezői irótsáin és az irodalmi egyesületek képviselőin kívül a zsufolt ház közönsége is részt vesz ebben a bensőséges ünneplésben.

Csütörtök este szintén A pozsonyi kalandot adják.

Pénteken este ugyancsak ünnepi diszelőadás lesz a színházban. A kalotaszegi jobbágyforradalom 500 éves fordulója alkalmából Kós Károly grandiózus alkotása a Budai Nagy Antal kerül színpadra, az erdélyi ref. egyházkerület közgyűlésének tiszteletére.

Sárgapitykés közlegény

Erdélyi Mihály példátlan sikert aratott új operettjének, a Sárgapitykés közlegénynek sorozatos előadásait ezen a héten a két ünnepi diszelőadás miatt meg kellett szakítani, ami azonban semmit sem von le a nagyszerű

operett értékéből és sikeréből. Szombaton, vasárnap és hétfőn este azonban újra szerepel a műsoron ez a jókedvű, vidám, hangulatos operett, s minden bizonyos azután is még sokáig fogja urálni a színház műsorát.

A világhírű dizőz Dela Lipinskaja e hó 23-án, kedden este tartja egyetlen előadóestjét teljesen új műsorral

Mint minden esztendőben, úgy ebben az évben is komoly művészi eseménynek igékezik Dela Lipinskaja vendégjátéka, amely e hó 23-án, kedden este lesz.

Teljesen új műsorral lép a közönség elé ezúttal a kiváló művésznő, s a gazdag műsor-

ból, amelynek keletében rengeteg új figurin, orosz és francia népdalok szerepelnek, megállapítható, hogy ebben az évben is zsufolt ház közönsége fogja élvezni Dela Lipinskaja egyedülálló, remek előadását.

A SZÍNHÁZ HETI MŰSORA:
Szerda fél 9: A pozsonyi kaland. (Az Erdélyi Irodalmi Társaság rendezésében, P. Jánosy Béla 30 éves írói jubileuma alkalmából. Előtte: üdvözlések és a jubiliás válasza. A vigjáték főszereplői: Erényi Böske, Harmath Jolán, Czoppán Flóri, Mészáros Béla, Nagy István, Tóth Elek, Tompa Sándor, Csóka József, Lantos Béla, stb. Gyönyörű, új díszletek. Premierbérlet 13. szám.)

Csütörtök fél 9: A pozsonyi kaland. (Rendes bérlet 13. Irodalmi bérlet 7. szám.)
Péntek fél 9: Budai Nagy Antal. (Diszelőadás a kalotaszegi jobbágyforradalom 500 éves fordulóján. Az Erdélyi Református Egyházkerület közgyűlésének tiszteletére. Részben új szereposztással.)
Szombat d. u. 4: A pozsonyi kaland. (Ifjúsági előadás, kizárólag az iskolák részére, a pénztár nem árusít jegyet.)
Este 9: Sárgapitykés közlegény. (Heted-szer.)

IRON TRIUMPH

Modell 1938

Legjobb minőség. Bizonyítéka, hogy Csehszlovákiában két hónap alatt több mint 6000 Triumph készüléket adtak el.

Ára 6880,-Lej

Minden szaküzletben kapható

IRON-TRIUMPH

60 állomásvétel. Hullámhossz 18—2000 m. Természethű leadás. Nagy hangerő.

Vasárnap d. u. 3: Cigány szerelem. (Olcsó helyarakkal.)
d. u. 6: 3:1 a szerelem javára. (Tizen-harmadszor.)
este 9: Sárgapitykés közlegény. (Nyolcadszor.)

A ROMÁN OPERA MŰSORA:

Szerda, november 17: Faust és Valpurgi éjszakák. (A. Tripion tenorista fellépésével.)
Csütörtök, november 18: (matiné) Szimfónikus hangverseny. Vezényel G. Enescu.
Péntek, november 19: Három a kislány.
Szombat, november 20: (iskolai matiné) Bajazzók és Babatündér.
Vasárnap, november 21: (este) Három a kislány.
Hétfő, november 22: Zsidónő.

CAPITOL MOZGÓ MŰSORA:

Premier! Fehér rabszolganők. (Ut Rio felé.) Szigorúan felnőtteknek! Főszereplők: Nagy Kató, Pierre Richard Willm. Műsor előtt: Világhírű.

MUNIAS MOZGÓ MŰSORA:

Hétfőn, kedden, szerdán:
I. Sanghaj. Kínai milőjű filmdráma. Fősz.: Charles Boyer, Loretta Young és Warner Oland. II. A hezáruló. Izgalmas kém-dráma. Fősz.: Nagy Kató és Pierre Richard Willm. III. Journal.

SELECT MOZGÓ MŰSORA:

Hétfő, kedd, szerda:
Csókvásár. Bájós bécsi operett, főszerepekben: Liane Haidt, Heinz Rühmann, Theo Lingner.

ROYAL MOZGÓ MŰSORA:

Csak két napig vetíti: Tavasz a téiben. Journal, színes és fekete Micky Mausok, valamint háromszor 2 felvonásból összeállított „Vidám társaság” filmet. Két órai felejthetetlen szórakozás felnőttek és gyermeknek gyaránt.
Legközelebb! Egy film, amely az egész várost lázba ejti. Őt világhíressé legnagyobb alkotása, A filmek filmje.

URANIA MOZGÓ MŰSORA:

Hétfő, kedd, szerda:
Nyilvánosság kizárásával. Megrendítő film a modern fiatalág életéből, főszerepekben: Sabine Peters (a 40 éves aszonny című szereplője), Olga Tschechowa, Ivan Petrovich.

EDISON MOZGÓ MŰSORA:

Három csodafilm egyszerre: I. Conan Doyle regénye után: A kínai negyed rejtélye. Tarzan rendőrkutyával. II. Vége a táncnak. Nancy Carroll és George Murphé világfilmje. III. Új híradó. Kezdet: 3, 6 és 9 órakor. Helyárak: 15 és 20 lej.

Cukrázsdámát hideg büffével kibővítetttem, állandóan kaphatók halak, májpástétom, heringsaláta, stb. Szendvics és teásütemény. Esküvőt vagy más hasonló ünnepélyeket vállalunk. Házhoz is megyünk. ADLER cukrász Str. F. David 18.

— Halálosvégi sz...
iskolában. Halálosvégi...
Bondor Cornel 9 éve...
dovna megosuzott...
magasságából a köve...
remotélenül, hogy k...
A mentők eszméletle...
be a sebészeti kórnít...
tétet hajtottak végre...
szem lehetett, mert n...

— Istentisztelet...
Londón...
Hamilton kikötő...
tetet tartottak Rams...
tere. A z elhunyt kor...
nagy hivatal egyik...
nyezte el a város...
ságok képviselőinek...

— Megfűzött...
mindenféle káros kö...
morbielusatornát meg...
pohár természetes...
alaposan kitisztítja...
anyagcsere et előmozdi...
sléinkit s kellemes...
slekedvet teremt. K...

— Szélahamoskodó...
Gellajon. Bucurestii...
gialtörvényei faluba...
ségben működött egy...
név és minőség al...
ségeket követett el...
neve Valeriu Banga...
gazdasági akadémi...
dívek miatt bocsáto...
Florian Balanof nev...
tött iratokkal jelen...
kossal. A hatóságok...
és őrizetbe vették...
melyi motozárnál m...
tött iratokkal talál...
tartják, hogy az irat...
kári hivatalból lophat...

Divatcsatok, brossó...

— Az Erdélyi Zsidó...
társorsjávterének a...
talanul november 23...

— Nemzeti szocial...
tését követelik Japán...
A szocialis tömegek...
jelentékenyebb munk...
ai időben erősen...
magáévá, a japán gy...
nemzeti szocialista...
követeli Japánban. A...
rint a hadiállapot s...
Japánban a nemzeti...
osuljon meg. A sz...
kezdetben baloldali...
szuria meghódításak...
óta jobboldali ideol...
vényesül.

PARIS

az ogya...
AMELY A FRAN...
világk...
megh...
“OLLA”
Képzelt a Párisban az Olla...
PARIS, OLLA...
PARIS 20 RUE DE...

HIREK

Halálosvégi szerencsétlenség egy elemi iskolában. Halálosvégi szerencsétlenség történt tegnap a Paris ucai elemi iskolában. Bondor Cornel 9 éves fiú a lépcsőn játszva megcsuszott és mintegy öt méternyi magasságból a kövezetre zuhant, olyan szerencsétlenül, hogy koponyatorzást szenvedett. A mentők ezmeletlen állapotban szállították be a sebészeti kórházra, ahol nyomban műtétet hajtottak végre rajta, de segíteni már nem lehetett, mert ma hajnalban meghalt.

Istentiszteletet tartottak a bermudai Hamilton kikötőjében Ramsay Macdonald emlékére. Londonból jelentik: A bermudai Hamilton kikötőjében tegnap istentiszteletet tartottak Ramsay Macdonald emlékére. A z elhunyt koporsóját az angol tengerügyi hivatal egyik naszádjá vitte partra és helyezte el a város székegyházában a hatóságok képviselőinek jelenlétében.

Megőggyt székrekedésnél és annak mindenféle káros következményeinél a gyomor-bélatornát reggelenként felkeléskor egy pohár természetes „Fetenc József“ keserűvíz alaposan kitisztítja, az emésztést és az anyagcserét előmozdítja, a vérkeringést megélénkíti s kellemes közérzetet és fokozott életkedvet teremt. Kérdezze meg orvosát.

Szélhámósodó áldásokat tartottak le Galácson. Bucurestiből jelentik: Az egyik galácikörnyéki faluban jószággazdái minőségben működött egy fiatalember, aki hamis név és minőség alatt különböző szélhámosságokat követett el. A fiatalember igazi neve Valeriu Banga. Banga a jasi mezőgazdasági akadémia tyukfarmjáról visszakerült miatt bocsátották el. Banga ekkor a Florian Balanof nevet vette fel és hamisított iratokkal jelentkezett Zanea főfőirtósnál. A hatóságok leleplezték a hamisítást és őrizetbe vették Banga-Baranofot. A személyi motozásnál még néhány névre kiállított iratokat találtak nála. Valószínűleg tartják, hogy az iratokat a jasi akadémia titkári hivatalból lophatta. Letartóztatták.

„JOLIE“-nál

Az Eldélyi Zsidó Nemzeti Szövetség tárgyszojájának húzasi ideje visszavonhatatlannul november 28.

Nemzeti szocialista államforma bevezetését követelik Japánban. Tokióból jelentik: A szocialis tömegek pártja, mely Japán legjelentékenyebb munkásszervezete és az utóbbi időben erősen jobboldali politikát tett magáévá, a japán győzelmei hatása alatt a nemzeti szocialista államforma bevezetését követeli Japánban. A szervezet vezetői szerint a hadiállapot szükségessé teszi, hogy Japánban a nemzeti szocialista fegyelem honosuljon meg. A szocialis tömegek pártja kezdetben baloldalinak indult, majd Mandzsúria meghódításakor jobbra fordult és azóta jobboldali ideológiája egyre inkább érvényesül.

PARIS 1937

OLLA

az egyetlen márka

AMELY A FRANCIA HATÓSÁGOKTÓL A

világkiállításra

meghatározást nyert

OLLA

PARISI „OLLA“ GYŰMŰSI-KÖZPONT

PARIS 29 RUE DES PETITES ÉCOLES

Vese-, hólyag-, pótata- és végbélbajoknál reggelenként éhgyomorra egy pohár természetes „Fetenc József“ keserűvíz kiadós, hig ürülést és kielégítő emésztést eredményez, aminek következménye azután jóleső megkönnyebbülés szokott lenni. Kérdezze meg orvosát.

Sulyos autószerencsétlenség a bucuresti-brassói vonalon. Brassóból jelentik: Tegnap délelőtt 10 órakor sulyos autószerencsétlenség történt Predeal közelében. A 0419. számú bucuresti jelzésű kocsit, melyet Crivati építész vezetett, összeütközött egy bucuresti teherautóval, melynek volánjánál Kolodi János sofőr ült. Az összeütközés következtében az autó keresztülrepült az út karfáján és az árokba zuhant. A közelben gyakorlatos katonai előképzősök siettek a szerencsétlenül jártak segítségére és az autó romjai alól Crivati építész, dr. Ioan Josifot és feleségeket huzták elő. A szerencsétlenség áldozatait Predealra szállították, ahonnan sulyos sérüléseikkel azonnal az egyik brassói szanatóriumba vitték őket. A hatósági megállapítás szerint a szerencsétlenséget a turakocsi vezetője okozta, aki nem tartotta be a közlekedési szabályokat.

„JOLIE“-nál

Fővártják a chisineui Makkabi új helyiségét. Chisineuból jelentik: Vasárnap, e hó 21-én ünnepélyesen megnyitják a chisineui „Makkabi“ helyiségét. A megnyitásra meghívót kaptak a rokon-egyesületek vezetőisegél. Megjelenésüket megígérték a csernovitzi és bukaresti Makkabi vezetők.

George Enescu hangversenye a kolozsvári román nemzeti színházban. Hétfőn este zsufoiaság megtelt nézőtér előtt tartotta meg ezidai első koncertjét George Enescu, a világhíri román zeneszerző és hegedűművész. A közönség feszült várakozását ezuttal is teljes mértékben igazolta ez az örök-ifjú muzsikusk, aki elémedett kora ellenére, még mindig annyi temperamentummal rendelkezik, hogy a fiatalok is megirigyelhetnék tőle. Művészetének igazi erejét azonban elmélyültsége adja, az a kongeniális készség, amellyel a nagy művek legrejtettebb szépségeit felszárja tudja hozni; a megértésnek az a magas foka, mely szinte egygyé teszi a művel magát az előadót. Tegnap esti koncertjét Haendel négy tételes Szonátájával kezdte Enescu, amit tökéletes virtuozitással adott elő. Bach nehéz Praeludiumát és Fugáját a vonóvezetés tökélyével játszotta. Kevés jobb Bach-interprettort ismerünk Enescunál. Ami annál is inkább édes, mert Enescunak, a zeneköltőnek belső világa, kifejezőmódja és formanyelve alapján tér el a nagy német klaszszikusától. Elragadóan hatott a művész Corelli-interprettációja. A mű finomságai, melodidíának és edetiségi maradóktalanul érvényesültek az interpretációban. Beethoven „ománca és Fauré Andantéja következtek ezután melyeket ugyancsak tökéletes virtuozitással és átérzéssel játszott el a kiváló művész. A koncert fénypontja egy, az E-nst Bloch „Nigunja“ helyett előadott Sziemanovszky-kompozíció előadása volt, melynek csipkifonomságu zenei felépítése, rejtetten vezetett melodiaszépsége olyan elementaris hatást tett, hogy meg kellett ismételn. Debussy tetzetős miniatúrje után Scarlatescu román stíben komponált „Bagatell“-je záta be a koncertet, mely közvetlenségével, népies román motívumokból szőtt melodiazdagdagságával nagy tetszést váltott ki. I. Filionescu-ban igen kiváló kísérőt ismertünk meg, aki különösen a Corelli- és Sziemanovszky-kompozíciók zongorakísétél bizonyította be, hogy méltó társa Enescunak és méltón osztozik dicsőségében. Ugy Enescut, mint kísérőt. jét a közönség hosszan és lelkesen ünnepelte.

„JOLIE“

Str. Memorandului 4.

Háromszázmillió frank értékű aranyat hozott Amerikából a „Normandie“. Párizsból jelentik: A Normandie, amely ma érkezett Le Havreba a Francia Bank számára 300 millió értékű aranyat hozott Amerikából.

Házasság. Pénteken, e hó 19-én tartja esküvőjét Wald Ernő rabbi (Cluj) Sterhelk Rella kisasszonnyal Szerednyén. Isme-őseiket és rokonait ezuton is meghívja a jegyes-pár.

Orvosi hir. Dr. Farkas Imre belgyógyász, szivspecialista külföldi tanulmányutjáról hazakerkezett és rendeléseit újból megkezdte. Str. Síncai 5-7.

Uj zsidótárgyu könyvek: Bericht über Palestina 1937, 463 lap, 8 térkép. Füzve 252 lei. Ruppin: 30 Jahre Aufbau in Palästina 1937, 409 lap, 1 térkép, vászonkötés 315 lei. Gortion: Der Born Judas, 787 lap, vászonkötésben 315 lei. Gortion: Die Sagen der Juden, 787 lap, vászonkötésben 315 lei. Postán utánvétellel küldi Lepage Cluj. Pénzbeküldve portómentesen. Kérjen „Judaica“ jegyzéket Lepage-tól.

Régen tuhaladott alá pont

az, hogy életünk a multhoz viszonyitva alapjában megváltozott és a haladás mindent megváltoztatott. Az emberi életmód messzemenő változása tagadhatatlan. De a régi igazságok mégis igazságok maradtak. Így már az ókorban tudták, hogy a tejknek fiatalító hatása van a bőrre. Es a legujabb kutatások nemcsak igazolták ezt, hanem még jelentékenyen kifejlesztették. Sikertült kozmetikai célokra tejen alapuló, igen hatásos készítményeket előállítani: Milkuderm-Milchfettereme és Milkuderm-Hautsahne. Hatásuk éppen olyan csodálatnak örvend, mint a tejfürők az ókorban, csak behatóbb és olcsóbb ennél.

Aranyer ellen Gaedecke féle Arusol!

Hat ügyvédet törölték az ügyvédi kamarából Piatra Neamtban. A jasi ügyvédi kamara fegyelmi bizottsága Petru Pogonat elnökletével, mint fellebbviteli fórum tárgyalta Mózes Heimovici, Fani Feder, Zalik Casapu, Fani Strulovici, Iuliu Kopolovici és Herman Strulovici piatra-neamti zsidó ügyvédek fellebbezését. Az ügyvédek Piatra-Neamtban az ügyvédi kamara fegyelmi bizottsága törölte a kamara tagjainak sorából, a beiratkozási feltételek be nem tartása miatt. Az ügyvédeknek tulajdonított fegyelmi vétségek neveltséges formai okvetetlenkedések.

fejfájás ellen Beretvás parxtilla!

A Bet Jakob közlései. A Bet Jakob vezetősége értesíti ama szülőket, akiknek leánygyermekük gimnáziumba járnak, vagy más elfoglaltságuk miatt csak meghatározott időben vehetnek részt, hogy számukra külön kurzusokat rendeznek. Jeletkezések legkésőbb e hó 20-ig az egylet irodájában, Str. Gen. Berthelot 8. Az egylet vezetősége közül továbbá, hogy e hó 20-án „Bet Jakob Szombatot“ rendez az összes kolozsvári imaházakban. Kéri a férfiközönséget, hogy a tóra előtt minél tekintélyesebb adományokkal segítse a fontos intézményt, amely több mint 170 gye-meknek ad zsidó nevelést.

„JOLIE“

Str. Memorandului 4.

Háromszázmillió frank értékű aranyat hozott Amerikából a „Normandie“. Párizsból jelentik: A Normandie, amely ma érkezett Le Havreba a Francia Bank számára 300 millió értékű aranyat hozott Amerikából.

Házasság. Pénteken, e hó 19-én tartja esküvőjét Wald Ernő rabbi (Cluj) Sterhelk Rella kisasszonnyal Szerednyén. Isme-őseiket és rokonait ezuton is meghívja a jegyes-pár.

Orvosi hir. Dr. Farkas Imre belgyógyász, szivspecialista külföldi tanulmányutjáról hazakerkezett és rendeléseit újból megkezdte. Str. Síncai 5-7.

Uj zsidótárgyu könyvek: Bericht über Palestina 1937, 463 lap, 8 térkép. Füzve 252 lei. Ruppin: 30 Jahre Aufbau in Palästina 1937, 409 lap, 1 térkép, vászonkötés 315 lei. Gortion: Der Born Judas, 787 lap, vászonkötésben 315 lei. Gortion: Die Sagen der Juden, 787 lap, vászonkötésben 315 lei. Postán utánvétellel küldi Lepage Cluj. Pénzbeküldve portómentesen. Kérjen „Judaica“ jegyzéket Lepage-tól.

Sérvben szenvedők

Orvosi tekintélyek pácienseiknek a Dr Schrötter-Kristelli tanácsos, Wien féle „PNEUMOR“ pneumatikus sérvkötőt ajánlják. Mivel a „PNEUMOR“ előnyei nyilvánvalóak; nem nyom, nem csuszlik felre, nem okoz bőrvizketegséget. A pelota szabályozhatóan tölthető levegővel, könnyű, kellemes. Szakszerű tanácsokkal az alkalmazásra a cég specialista szolgálnak.

Comptuar General de Optică și Chirurgie
ehem. S. Penchas & D. Mandel
Bucuresti, Calea Victoriei 90.
Specialisták Clujon az Astoria szállóban
1937 november 22-én állanak a közönség rendelkezésére.
Kérjen ingyenes prospektust!

A Goldmark filharmoniai társaság új vezetősége

Cluj, november 16. A Goldmark Filharmoniai Társaság vasárnap délutáni közgyűlése lelkes hangulatban az alábbi vezetőséget választotta meg:

Elnök: Adler Zsigmond. Tiszteletbeli elnök dr Fischer József, alelnökök: dr Abraham Lajos, Eichner Andor, Friedmann Ignác, főtitkár Brief Dávid, pénztáros Lax Salvador, ellenőrök Friss József, Vajda Pál, vagyongazdálkodó dr Farkas László, jogtanácsos dr Hermann Lajos. Adminisztrációs ügyosztály: Elnök dr Abraham Lajos, tagjai: Adler Ernő, dr Bokor Sándor, Friedmann Ignác, Friss József, dr Ihász Béla, dr Vass Zoltán. Zenei ügyosztály: Elnök Eichner Andor, tagjai: dr Ellmann, dr Farkas Tibor, Fejér Sándor, Hochteit Rudolf, dr Holló Andor, dr Ihász Béla, Molnár, Sámuel Hermína, Strasser Elemérné.

Propaganda ügyosztály: Elnök Braunfeld Henry és Szentes István, tagjai: dr Abraham Lajosné, Adler Zsigmondné, dr Balász Endréné, Berger Árpádné, Bischitz Ernőné, dr Bokor Sándor, Bokor Elemérné, dr Büchler Dezsőné, Czernék Ilonka, Czinczár Iréné, Czódik Jenőné, Deutsch Mórné, dr Diamant Izsóné, dr Fischer Tivadarné, Fodor Józsefné, Friedmann Ignác, Friss Józsefné, dr Goldberger Edéné, Hartmann Ferenéné, Kaszner Ernőné, dr Kaszner Rezsőné, dr Klein Endréné, dr Lobstein Sándorné, dr Lusztig Jenőné, Moskovits Józsefné, Neuberger Zsigmondné, dr Neufeld Jenőné, Nobel Istvánné, Prinz Miklósné, Reich Jenőné, Roth Istvánné, Salamon Lászlóné, Spiegel Akosné, Szentes Istvánné, dr Weinberger Mészéné, Weinberger Nándorné.

Fegyelmi bizottság: Elnök Eichner Andor, ügyész dr Hermann Lajos, tagjai: dr Ellmann, Friss József, Lax Salvador Körös bizottság: Elnök dr Vass Zoltán, tagok: Eichner Andor, Friss József, Hamburg Szeres, Mendel Ius, Rabetz Adolf, Rosenthal Mihály, Schwartz Sámuel. Hangszerbizottság: Elnök Biermann József, tagok: Grün Nándor, dr Farkas Tibor, Rónai Miklós. Sajtóbizottság: Elnök dr Farkas Tibor, Kulturbizottság: Elnök dr Goldberger Eue, tagok: Fischer Vilmos, Hoffmann Aliz, dr Kassovitz Endre, dr Samu Dezső, Szafir Miklós, dr Vass Zoltán.

EGYESÜLETI ÉLET

Irodalmi törvényszék. Pénteken, november 19-én este 8 órai kezdettel a Str. Catedralei 7 szám alatti Vassas Otthonban Féja Gézának az utóbbi időben a világsajtóban sokat méltatott „Viharsarok“ című műve kerül irodalmi törvényszék elé. A könyvet ismerteti fogja ifj. Jordáki Lajos, az ügyészi tisztet a hivatalból kirendelt dr Deutscher Géza, míg a védelmet Nagy István proletárköltő látja el. Az irodalmi törvényszék alkalmával rögtönzött felszólalások nem lesznek megengedve. Jegyek elővételben a színházi ügynökségnél (Főtér, autobuszmegálló) és a szervezet fenti irodájában kaphatók.

A Goldmark Filharmoniai Társaság értesíti az énekar tagjait, hogy ma, szerda este 9 órai kezdettel a Regele Ferdinand 54. sz. alatti próbateremben tartja első próbáját Fischer Vilmos karmester vezetésével, melyre az énekar régi és új tagjait meghívja, kérve a feltétlen és pontos megjelenést.

Orvosi szakülés. A Paul Ehrlich Orvostudományi Egyesület november 21-én, vasárnap délután pontosan 6 órakor tartja 109. tudományos ülését saját helyiségében, Str. Memorandului 13, a következő tárgyszorozattal: Dr Germán Tibor egyetemi magántanár (Budapest): A szédülés fül- és egyéb orvostani vonatkozásai, amelyre a tagokat és orvosvendégeket tisztelettel meghívja a vezetőség.

Salamon Eteleka és Mendel Ius előadestélye a to'rdai Wizo Rendezésében. Mendel Ius, az, ismert hangversenyekesemő a to'rdai Zsidó Klubban hangversenyez. Az előadestély különös érdekessége az, hogy a művészműsorán ugyanazon számokat énekli, amelyekkel legutóbbi budapesti bemutatkozásánál alkalmával rendkívül nagy sikert ért el ugyanarra, hogy ezen dalokat nemcsak hangfelvételeken is fogjuk hallgathatni. Salamon Eteleka, a kiváló hegedűtanárnő előadásának témája: A fiatal gyerek zenetanítása modern pszichológiai alapon.

